

ARHĪVU TERMINOLOĢIJAS ROKASGRĀMATA

Termini apstiprināti LZA Terminoloģijas komisijā
2004. gada 9. novembrī

Sagatavojuši Latvijas valsts arhīvu sistēmas un iestāžu arhīvu speciālisti: T. Mazure (darba grupas vadītāja), M. Āboltiņa, R. Bērziņa, G. Bernova, D. Bērze, L. Dimante, I. Feldmane, G. Grīviņa, V. Grunte, V. Guzanova, V. Rūsiņš, M. Sprūdža, D. Sūngaile, I. Veispale

©Latvijas Valsts arhīvu ģenerāldirekcijas Mācību un kvalitātes vadības centrs

IEVADS

Pēdējos desmit gados arhīvu darba pamatjēdzienu izpratnē gan Latvijā, gan pasaulē ir notikušas būtiskas pārmaiņas. Ar straujo informācijas tehnoloģiju attīstību arhīvu ikdienas praksē ienāk un nostiprinās arvien vairāk jaunu apzīmējumu, jau zināmajiem tiek piešķirts jauns skaidrojums. Latvijā situāciju turklāt sarežģī nepieciešamība padomju laikā ieviestos, ierastos terminus savietot ar jauniem, bieži vien svešādi skanošiem vārdiem un reizēm arī pēc būtības maz pazīstamiem procesiem. Tieši šis motīvs – apvienot un skaidrot Latvijas arhīvistiem svarīgus gan jau zināmus un ikdienā lietotus, gan starptautiskā aprītē esošus, mūsdienu arhīvniecības teorijai atbilstošus terminus – bija galvenais princips **Arhīvu terminoloģijas rokasgrāmatas** sastādīšanā.

Terminu atlase un formulējumi tika balstīti uz Latvijā jau paveikto arhīvu terminoloģijas jomā. Par šā darba aizsākumu var uzskatīt Galvenās arhīvu pārvaldes 1983. gadā izdoto **Rokasgrāmatu arhīvu darbiniekiem**. Izdevumā iekļauti termini, kas attiecīgajā laika posmā tika izmantoti praktiskajā darbā un bija reglamentēti tā laika normatīvajos dokumentos; sniegti arī terminu tulkojumi krievu valodā. **Rokasgrāmata arhīvu darbiniekiem** pašreiz ir objektīvi novecojusi, tomēr daļa no tur minētajiem terminiem joprojām ir aprītē ikdienas praktiskajā darbā. Laika gaitā noskaidrojies, kuri termini ir visnepieciešamākie un biežāk lietotie. Šis izdevums tika izmantots galvenokārt **Arhīvu terminoloģijas rokasgrāmatā** iekļaujamo terminu atlasei.

Par galveno informācijas avotu **Arhīvu terminoloģijas rokasgrāmatā** tika izmantota Starptautiskās arhīvu padomes (SAP) 1988. gadā izdotā vārdnīca **Dictionary on Archival Terminology: 2nd Edition**. Šo vārdnīcu sagatavojusi SAP Terminoloģijas komitejas darba grupa, pārstrādājot un aktualizējot 1984. gadā izdoto pirmo izdevumu un apkopojot dažādu valstu arhīvu terminoloģijas pieredzi. Terminu skaidrojums sniegts paralēli angļu un franču valodā, vienlaikus uzrādot to tulkojumu dāņu, vācu, itāļu, spāņu un krievu valodā (vārdnīcas jaunākā, 2001. gadā pabeigtā trešā versija ir pieejama internetā). Latvijas Valsts arhīvā 1997. - 2000. gadā veikts apjomīgs darbs pie 1988. gada izdevuma tulkojuma latviešu valodā, par primāro tulkojamo versiju izraugoties terminus un skaidrojumu angļu valodā. Darba gaitā noskaidrojies, ka Latvijas arhīvu prakse un izmantotā terminoloģija dažkārt neatbilst vārdnīcai, tāpēc pārveidotas definīcijas un pievienoti darba grupas jaundarinātie termini.

Papildus iespēju robežās tika ņemta vērā arī speciālā literatūra, biežāk izmantojamu un plašāku jēdzienu skaidrojumi citos materiālos (starptautiskajos standartos, normatīvajos aktos, vārdnīcās), tomēr kā primāru saglabājot arhīvu specifiku.

Arhīvu terminoloģijas rokasgrāmatas 200 termini aptver visas arhīvu pamatfunkcijas un darbības – dokumentu uzkrāšanu, fondēšanu, aprakstīšanu, saglabāšanu, izmantošanu, skaidrojot svarīgākos terminus katrā no šīm jomām, ietverot arī rokasgrāmatas sastādīšanas starpstadijā primāri atlasītos un izskaidrotos Pamatterminus (publicēti *Latvijas Vēstnesī Nr. 71 (2836)*, 14.05.2003.). **Arhīvu terminoloģijas rokasgrāmata** izstrādāta sadarbībā ar Latvijas Zinātņu akadēmijas (LZA) Terminoloģijas komisijas Bibliotēkzinātnes, bibliogrāfijas, grāmatzinātnes un informācijas zinātnes apakškomisiju un termini apstiprināti LZA Terminoloģijas komisijā 2004. gada 9. novembrī.

Rokasgrāmata paredzēta visiem Latvijas arhīvu darbiniekiem un ar arhīviem saistītiem cilvēkiem. To var izmantot arī plašs lasītāju loks, gūstot priekšstatu par arhīvu darbības procesiem Latvijā un pasaulē. Rokasgrāmata ir atvērta arī turpmākiem papildinājumiem un precizējumiem.

PRIEKŠVārDS

Arhīvu terminoloģijas rokasgrāmatā apkopoti 200 Latvijas arhīvistiem aktuāli termini par dažādām arhīvu darbības jomām alfabētiskā secībā, pievienojot tematisko rādītāju. Terminu skaidrojumam un tulkojumam izmantoti vairāki gan starptautiski, gan Latvijā izdoti avoti (sk. avotu sarakstu), par pamatu izmantojot *Dictionary on Archival Terminology* un *Rokasgrāmata arhīvu darbiniekiem*.

Lai akcentētu arhīvniecības prioritāti terminu skaidrojumā, daļai terminu saglabāti paskaidrojošie vārdi, piem., *arhīva fonds*, *dokumentu izvērtēšana*. Atsevišķos gadījumos aiz komata uzrādīts otrs termins, kas var tikt lietots paralēli, piem., *skaņas dokuments*, *fonodokuments*.

Katram terminam doti tā ekvivalenti angļu (A) un krievu (K) valodā (perspektīvā paredzēts tos sagatavot arī vācu un franču valodā). Aiz katra ekvivalenta iekavās (..) norādīts saīsināts avota nosaukums (saīsinājumi norādīti avotu sarakstā). Ja avota norādes nav, tad dotais termins nav fiksēts nevienā no uzrādītajiem avotiem, bet ir plaši pazīstams un izmantots speciālajā literatūrā. Ar zvaigznīti * apzīmēti termini ekvivalenti, kas nav konstatēti attiecīgās valodas avotos un speciālajā literatūrā. Atsevišķos gadījumos terminiem, kas apzīmē specifiskus, tikai Latvijas arhīvu sistēmā lietotus konkrētus dokumentus (piem., *arhīva pase*, *fonda lieta*), tulkojums angļu valodā nav dots. Līdzīgi nav dots tulkojums krievu valodā atsevišķiem terminiem, kuru apzīmētie jēdzieni Krievijas arhīvzinātnē un praksē nav ieviesušies. Kvadrātiekvavas [...] norāda, ka tajās ietvertā termina daļa ir lietojama fakultatīvi.

Avoti:

A Glossary for Archivists, Manuscript Curators, and Record Managers– Chicago: Society of American Archivists, 1992 (GL).

Arhīva terminu vārdnīca. Angļu un latviešu valodā ar ekvivalentiem franču, vācu un krievu valodā. [Tulkots no "Dictionary of Archival Terminology" 2. izdevuma. LVA projekts].

Dictionary on Archival Terminology (2nd Edition)– Paris: ICA, 1988. (DAT II), (DAT III) [pieejams internetā]

General International Standard Archival Description. – Madrid: ICA, 2000 (ISAD(G))

ISO 5127:2001 Information and Documentation – Vocabulary (ISO 5127)

Rokasgrāmata arhīvu darbiniekiem. – Rīga: Avots, 1983. (R)

Ekonomikas, lietvedības un darba organizācijas terminu vārdnīca– Rīga: LZA, 1996 (ELDO)

Enciklopēdiskā vārdnīca. – Rīga: Latvijas enciklopēdiju redakcija, 1991 (EV)

Tematiskais rādītājs

Rādītājā termini sakārtoti pēc to tematikas, aptverot galvenos arhīva darba veidus, kā arī izdalot atsevišķus vispārēju terminu blokus. Tā kā šis sadalījums ir nosacīts (darba veidi nav stingri norobežoti, daži termini attiecas uz vairākiem procesiem), izmantotāju ērtībai atsevišķi termini uzrādīti vairākas reizes. Daļa terminu, kas ir cieši saistīti savā starpā un/vai ir paskaidrojoši vienam terminam, tematiskās sadaļas ietvaros ir apvienoti vienā blokā un fiksēti ar atkāpi zem dominējošā termina.

Piemērs:

fotodokuments 79

fotonegatīvs 80

fotopozitīvs 81

diapozitīvs 43

Skaitlis aiz katra termina apzīmē tā kārtas numuru alfabētiski sakārtotajā terminoloģijas rokasgrāmatā.

Vispārējie termini

- [arhīvs](#) 32
- [arhīva dokuments](#) 11
- [dokuments](#) 47
- [dokumenta oriģināls](#) 45
- [dokumentēšana](#) 46
- [izcelsmes avots, izcelsme](#) 103
- [izcelsmes princips](#) 104
- [oriģinālkārtības princips](#) 152

Dokumenta vērtība

- [arhīviskā vērtība](#) 29
- [informatīvā vērtība](#) 99
- [pierādījumu vērtība](#) 164
- [administratīvā vērtība](#) 2
- [fiskālā vērtība](#) 71
- [juridiskā vērtība](#) 109
- [raksturīgā vērtība](#) 174
- [primārā vērtība](#) 170
- [sekundārā vērtība](#) 179

Dokumentu veidi

- [arhīva dokuments](#) 11
- [audiovizuālais dokuments](#) 36
- [fotodokuments](#) 79
 - [fotonegatīvs](#) 80
 - [fotopozitīvs](#) 81
 - [diapozitīvs](#) 43
- [izklaidu dokumenti](#) 105
- [kinodokuments](#) 117
 - [kinofilma](#) 118
 - [kinodokumenta negatīvs](#) 113
 - [kinodokumenta pozitīvs](#) 115
 - [kinodokumenta pozitīvā kopija](#) 114
 - [kinodokumenta starppozitīvs](#) 116
 - [kontratips](#) 125
 - *lavanda sk. [kinodokumenta starppozitīvs](#), 116*
- [personizcelsmes dokumenti](#) 155
- [privātais dokuments](#) 171
- [publiskie dokumenti](#) 173
- [neprofila dokuments](#) 149
- [skaņas dokuments, fonodokuments](#) 181
 - [skanuplate](#) 182
 - [skanuplates oriģināls](#) 183
 - [skanuplates matrice](#) 184
- [unikāls dokuments](#) 192
- [videodokuments](#) 200

Dokumentu pārvaldība, uzkrāšana (komplektēšana)

- [arhīva dokumentu pieņemšana](#) 12
- [arhīva dokumentu pieņemšanas reģistrs](#) 13
- [arhīva profils](#) 24
- [dokumentu glabāšanas termiņi](#) 51
 - [dokumentu glabāšanas termiņu saraksts](#) 52
 - [ilgstoši glabājami dokumenti](#) 98
 - [īslaicīgi glabājami dokumenti](#) 108
 - [pastāvīgi glabājami dokumenti](#) 153
- [dokumentu izvērtēšana](#) 56
 - [dokumentu atlase iznīcināšanai, disponēšana](#) 48
- [dokumentu izvērtēšanas kritēriji](#) 57
- [dokumentu pārvaldība](#) 60
 - [lietvedība](#) 139
 - [lietas indekss](#) 133
- [dokumentu uzkrāšana](#) (komplektēšana) 65
- [komplektēšanas avots](#) 123

Fondēšana

- [arhīva fonds](#) 17
 - [apvienotais arhīva fonds](#) 7
 - [arhīva apakšfonds](#) 10
- [arhīva fonda kategorija](#) 15
- [arhīva fonda nedalāmība](#) 16
- [dokumentu klasifikācija](#) 58
 - [klasifikācijas indekss](#) 119
 - [klasifikācijas shēma](#) 120
- [dokumentu sistematizācija](#) 64
- [dokumentu fondēšana](#) 49
- [fondradis](#) 76
- [kolekcija](#) 121
- [pārskats par izmaiņām fondu sastāvā un saturā](#) 154

Aprakstīšana

- [arhīva šifrs](#) 25
 - [šifru maiņu tabula](#) 185
 - [lietas indekss](#) 133
- [apraksta vienība](#) 4

- [aprakstīšana](#) 5
 - [vairāklīmenu aprakstīšana](#) 197
 - [diferencētā aprakstīšana](#) 44
- [apraksts](#) 6
- [glabājamo vienību apraksts](#) 89
 - [glabājamo vienību apraksta pārstrādāšana](#) 87
 - [glabājamo vienību apraksta pilnveidošana](#) 88
 - [kopsavilkuma ieraksts](#) 126
- [lietas sakārtošana](#) 134
 - [lieta, arhīva lieta](#) 130
 - [lietas apliecinājuma ieraksts](#) 131
 - [lietas datējums](#) 132
 - lietas iekšējais apraksts sk. [dokumentu uzskaites saraksts](#), 66
 - [lietas indekss](#) 133
- lietu apraksts sk. [glabājamo vienību apraksts](#), 89
- [lietu aprakstu reģistrs](#) 136
- [lietu saraksts](#) 138
- [sērija](#) 180

Uzskaitē

- [arhīva dokumentu uzskaitē](#) 14
- [uzskaites dokumentācija](#) 193
 - [arhīva dokumentu pieņemšanas reģistrs](#) 13
 - [arhīva pase](#) 23
 - [dokumentu uzskaites saraksts](#) 66
 - [fonda kartīte](#) 72
 - [fonda lapa](#) 73
 - [fonda lieta](#) 74
 - [fonda uzziņa](#) 75
 - [fondu reģistrs](#) 77
 - [izsniegšanas reģistrs](#) 106
 - [lietu aprakstu reģistrs](#) 136
 - [lietu saraksts](#) 138
 - [lietas apliecinājuma ieraksts](#) 131
 - [kopsavilkuma ieraksts](#) 138
 - [pārskats par izmaiņām fondu sastāvā un saturā](#) 154
- [uzskaites uzzinū sistēma](#) 194
- [uzskaites vienība](#) 195

Izmantošana

- [arhīva lasītava](#) 21
- [arhīvizglītošana](#) 31

- [dokumentu izmantošana](#) 53
- [dokumenta izmantošanas lapa](#) 54
- [informatīvais pakalpojums](#) 100
- [iniciatīvā informācija](#) 102
- [izsniegšanas reģistrs](#) 106
- [izsniegšanas pieprasījums](#) 107
- [dokumentu publicēšana](#) 61
 - [arheogrāfija](#) 8
 - [arheogrāfiskā sagatavošana](#) 9
 - [autorloksne](#) 37
 - [dokumentu krājums](#) 59
 - [iespiedloksne](#) 94
 - [komentārs](#) 122
 - [leģenda](#) 128
 - [teksta izvēle](#) 186
 - [publikācijas uzzinu sistēma](#) 172
- [kopsavilkums](#) 127
- [lietojumkopija](#) 135
- [manuskripts](#) 142
 - [literārie manuskripti](#) 141
- [popularizācija](#) 168
- [pētnieks](#) 158
 - [pētnieka karte, lasītāja karte](#) 157
 - [pētnieku kartotēka / reģistrs](#) 159
 - [pētījumu tematikas kartotēka](#) 156
- [pieejamība, piekļuve](#) 161
 - [ierobežota pieejamība](#) 93
 - [ierobežojumperiods](#) 92
- [pieprasījumu izpilde](#) 163
 - [arhīva izziņa](#) 19
 - [tematiskā izziņa](#) 187
 - [arhīva izraksts](#) 18
 - [arhīva noraksts](#) 22
 - [arhīva kopija](#) 20
- [uzzinu sistēma](#) 196
 - [atslēgvārds](#) 35
 - [meklēšanas līdzeklis](#) 144
 - [meklējumdati](#) 143
 - [piekļuves punkts](#) 162

Saglabāšana

- [aizstājēkartīte](#) 3
- [arhīvglabātava](#) 26
 - [arhīvglabātavas ietilpība](#) 27
 - [arhīvglabātavas plāns](#) 28
 - [seifglabātava](#) 178
- [arhīvkvalitāte](#) 30
- [atputeķlošana](#) 34
- [deratizācija](#) 38
- [destrukcija](#) 39
- [dezinfekcija](#) 40
 - [dezinfekcijas kamera](#) 41
- [dezinsekcija](#) 42
- [dokumentu glabāšana](#) 50
 - [glabājamā vienība](#) 86
 - [horizontālā glabāšana](#) 91
 - [vertikālā glabāšana](#) 198
 - [kartonēšana](#) 111
 - [dokumentu sainis](#) 63
 - [lietu sainis](#) 137
 - [kārba](#) 112
 - [etiķete](#) 70
- [dokumentu iznīcināšana](#) 55
 - [dokumentu atlase iznīcināšanai, disponēšana](#) 48
 - [liegumdatums](#) 129
- [dokumentu saglabāšana](#) 62
 - [ārkārtas situācijas plāns](#) 33
 - [lietojumkopija](#) 135
 - [nodrošinājuma fonds](#) 150
 - [nodrošinājuma kopija](#) 151
 - [preventīvā aizsardzība](#) 169
- [dziestošs teksts](#) 67
- [gaisa mitrums](#) 83
 - [absolūtais gaisa mitrums](#) 1
 - [relatīvais gaisa mitrums](#) 175
 - [gaisa mitrināšana](#) 82
 - [higrometrs](#) 90
- [gaisma](#) 84
 - [gaismas plūsma](#) 85
- [ilgizturība](#) 95
 - [ilgizturīgs papīrs](#) 96
- [ilgmūžība](#) 97

- [informācijas nesējs, nesējvide](#) 101
 - [džekets](#) 68
 - [mikroforma](#) 148
 - [mikrofilma](#) 145
 - [mikrofilmēšana](#) 146
 - [mikrofiša](#) 147
- [lineārais metrs](#) 140
- [pH vērtība](#) 160
- [plaukts](#) 166
 - [plauktenis](#) 165
 - [sastatņu plaukts](#) 177
 - [kompaktie sastatņu plaukti](#) 124
 - [sastatne](#) 176
 - [karšu skapis](#) 110
- [topogrāfiskais rādītājs](#) 188
 - [fondu topogrāfiskais rādītājs](#) 78
 - [plauktu topogrāfiskais rādītājs](#) 167
- [ugunsdrošības signalizācijas sistēma](#) 189
- [ugunsdzēsības sistēma](#) 190
 - [ugunsdzēsības smidzinātājsistēma](#) 191
- [vecošana](#) 199

1. absolūtais gaisa mitrums

- A absolute humidity [of air]
K абсолютная влажность воздуха

Ūdens tvaika masa gaisa tilpuma vienībā. Mērvienība parasti ir grami kubikmetrā (g/m³) vai kilogrami kubikmetrā (kg/m³)

Sk. arī [gaisa mitrums](#) (83); [relatīvais gaisa mitrums](#) (175)

2. administratīvā vērtība

- A administrative value (DAT III)
K административная ценность*

[Dokumenta](#) vērtība, ko nosaka tā nozīme pašreizējā un/vai turpmākā administratīvajā darbībā.

3. aizstājējkartīte

- A dummy (DAT II)
K карта - заместитель единицы хранения (DAT II)

Noteiktas formas kartīte, kuru [arhīvglabātavā](#) ievieto izsniegtas [glabājamās vienības](#) ([lietas](#)) vietā un kurā atzīmēti izsniegšanas dati (kam un kad tā izsniegta).

4. apraksta vienība

- A unit of description (ISAD(G))
K единица описания*

[Arhīva dokuments](#) vai dokumentu kopums ([lieta](#), [sērija](#), [fonds](#)), ko uzskata par vienotu veselumu un kas ir par pamatu atsevišķam [aprakstam](#).

5. aprakstīšana

- A description (DAT III)
K описание архивных документов (DAT III)

Viena no [arhīva](#) pamatfunkcijām – [apraksta vienības](#) (vai tās sastāvdaļu) saturs atklāsts, veicot [arhīva dokumentu](#) analīzi un salīdzināšanu, lai fiksētu to identificēšanai un konteksta izskaidrošanai nepieciešamo informāciju.

6. apraksts

- A description (ISAD(G))
K описательная статья (R)

Arhīva [uzziņu sistēmā](#) (rokasgrāmatā, [glabājamo vienību aprakstā](#), automatizētā informācijas sistēmā (AIS) u.c.) aprakstot fiksētais informācijas kopums par [apraksta vienību](#).

7. apvienotais arhīva fonds

- A joint record group*
K объединенный архивный фонд (DAT III)

Vairāku atsevišķu, taču savstarpēji hierarhiski vai funkcionāli saistītu radniecīgu juridisku vai fizisku personu darbības rezultātā radies un [arhīvā](#) apvienots dokumentu kopums kā viena [klasifikācijas](#) un [uzskaites vienība](#).

8. arheogrāfija

- A archeography
K археография (DAT III)

Zinātniska disciplīna, kas izstrādā [dokumentu publicēšanas](#) teoriju un metodiku.

9. arheogrāfiskā sagatavošana

- A archeographical processing
- K археографическая подготовка (R)

Dokumenta sagatavošana [publicēšanai](#): teksta atveide, arheogrāfiskā apdare un [uzziņu sistēmas](#) sastādīšana.

10. arhīva apakšfonds

- A sub-fonds (DAT III)
- K подгруппа документов внутри архивного фонда (DAT II)

[Arhīva fonda sistematizācijas](#) vienība – lielapjoma fonda apakšgrupa, kuras sastāvā ir savstarpēji saistīti [arhīva dokumenti](#) un kura parasti atbilst [fondraža](#) organizatoriskajai struktūrai. Fonda sadalījums apakšgrupās iespējams arī pēc arhīva dokumentu ģeogrāfiskām, hronoloģiskām, funkcionālām vai citām kopīgām pazīmēm, ja organizatoriskais dalījums nav iespējams.

11. arhīva dokuments

- A archival record, archival document
- K архивный документ (DAT III)

[Dokuments](#), kas glabājas [arhīvā](#) tā [arhīviskās vērtības](#) dēļ.

12. arhīva dokumentu pieņemšana

- A accession (DAT III)
- K прием-передача документов на постоянное хранение (DAT III)

Noteiktā kārtībā organizēts process, kura rezultātā tiek papildināts [arhīva glabājamo vienību](#) skaits.

13. arhīva dokumentu pieņemšanas reģistrs

- A accession list/register (DAT III)
- K реестр приема-передачи документов на постоянное хранение *

[Uzskaites dokuments](#), kurā hronoloģiskā secībā fiksēta [dokumentu pieņemšana arhīvā](#).

14. arhīva dokumentu uzskaitē

- A registration*
- K учет архивных документов (DAT III)

[Arhīva dokumentu](#) skaita un sastāva noteikšana [uzskaites vienībās](#) ([lietās](#), [sērijās](#), [fondos](#) u.c.) un šīs informācijas reģistrēšana [uzskaites dokumentācijā](#).

15. arhīva fonda kategorija

- A category of fonds*
- K категория архивного фонда (DAT III)

Nosacīts [arhīva fondu](#) sadalījums, izvērtējot [fondraža](#) nozīmi, informācijas saturu un apjomu, lai noteiktu prioritātes [dokumentu saglabāšanā](#) un [uzziņu sistēmas](#) veidošanā vai pilnveidošanā.

16. arhīva fonda nedalāmība

- A archival integrity*
- K недробимость архивного фонда (R)

Princips, kas paredz [arhīva fonda glabāšanu](#) kā vienotu veselumu.

17. arhīva fonds, fonds

- A fonds; record group (DAT III)
- K архивный фонд (DAT III)

Juridiskas vai fiziskas personas darbības rezultātā radies [arhīva dokumentu](#) kopums – arhīva [klasifikācijas](#) un [uzskaites vienība](#).

18. arhīva izraksts

- A extract (DAT III)
- K архивная выписка (DAT III)

[Arhīvā](#) apliecināts [arhīva dokumenta](#) teksta daļas un rekvizītu atveidojums.

19. arhīva izziņa

- A reference (ELDO)
- K архивная справка (DAT III)

[Arhīvā](#) sastādīts un apliecināts dokuments ar [arhīva dokumentos](#) esošām ziņām par kādu faktu, notikumu vai personu un norādi uz ziņu [meklējumdatiem](#).

20. arhīva kopija

- A copy (DAT III)
- K архивная копия (DAT III)

Ar tehniskiem līdzekļiem iegūts un [arhīvā](#) apliecināts [arhīva dokumenta](#) vai tā fragmenta atveidojums.

21. arhīva lasītava

- A search room; reading room (DAT II)
- K читальный зал архива (DAT II)

[Arhīva](#) telpa, kur [pētnieki](#) izmanto [arhīva dokumentus](#).

22. arhīva noraksts

- A copy (DAT III)
- K копия документа (DAT III)

[Arhīvā](#) apliecināts [arhīva dokumenta](#) teksta un rekvizītu pilnīgs atveidojums.

23. arhīva pase

- A ---
- K паспорт архивного учреждения (DAT III)

Statistikas dokuments, kurā reģistrēts [arhīva dokumentu](#), [uzziņu sistēmas](#), [nodrošinājuma fonda](#), arhīva bibliotēkas un informācijas fonda, kā arī [arhīvglabātavu](#) stāvokļa skaitliskais raksturojums.

24. arhīva profils

- A profile of archives*
- K профиль архива

Normatīvajos aktos noteikta [arhīva](#) kompetence attiecīgām (teritoriālām, hronoloģiskām u.c.) pazīmēm atbilstošu dokumentu [uzkrāšanā](#).

25. arhīva šifrs

- A reference number (DAT III)
K архивный шифр (DAT III)

Unikāls identifikators, ko veido no [arhīva fonda](#), [apakšfonda](#), [sērijas](#), [apraksta](#), [glabājamās vienības](#) numuriem un kas piešķirts katrai glabājamai vienībai, lai nodrošinātu tās [uzskaiti](#) un atrašanu [arhīvā](#).

26. arhīvglabātava

- A archives (3), repository, storage, stacks
K архивохранилище

Ēka, ēkas daļa, telpa [arhīva dokumentu glabāšanai](#).

27. arhīvglabātavas ietilpība

- A storage capacity
K вместимость архивохранилища

Dokumentu daudzums, ko iespējams izvietot [arhīvglabātavā](#). Parasti to izsaka [lineārajos metros](#) vai [glabājamās vienībās](#).

28. arhīvglabātavas plāns

- A stacks plan, storage plan
K план архивохранилища

[Arhīvglabātavas](#) lietderīgās platības grafisks attēlojums ar [sastatņu plauktu](#) vai cita arhīvglabātavas aprīkojuma izvietojumu.

29. arhīviskā vērtība

- A archival value (DAT III)
K ценность документа (DAT III)

Dokumenta [pierādījumvērtība](#) un/vai [informatīvais](#) nozīmīgums, kas ir par pamatu [pastāvīgai](#) vai [ilgstošai glabāšanai arhīvā](#).

30. arhīvkvalitāte

- A archival quality
K архивное качество

[Informācijas nesēja](#) īpašību kopums, kas nosaka tā [ilgizturību](#) un nodrošina [pastāvīgas](#) saglabāšanas iespēju.

31. arhīvizglītošana

- A education(al) service (DAT II)
K архивная образовательно-воспитательная работа*

Arhīva pasākumi, kas veicina [arhīva dokumentu popularizēšanu](#).

32. arhīvs

- A archives (DAT III)
K 1) архивные документы, архивный фонд; 2) архив, архивная служба; 3) архивохранилище (DAT II)

1. [Dokumentu](#) kopums, ko neatkarīgi no to rašanās datuma, formas un [informācijas nesēja](#) radījusi vai saņēmusi jebkura fiziska persona, jebkurš publisko vai privāto tiesību subjekts, pildot savas funkcijas, un ko uzkrāj, glabā un izmanto to [arhīviskās vērtības](#) dēļ.
2. Iestāde, kas atbildīga par [arhīva dokumentu uzkrāšanu](#), [saglabāšanu](#) un [izmantošanu](#).
3. Ēka vai tās daļa, kurā tiek [glabāti](#) un izmantoti arhīva dokumenti.

33. ārkārtas situācijas plāns

- A disaster control plan, vital records management
- K план действий в чрезвычайной ситуации

Iepriekš plānota darbības programma dokumentu un cilvēku evakuācijai nelaiemes gadījumā, kā arī tā iespējamo seku samazināšanai un novēršanai.

34. atputekļošana

- A dust removal
- K пылеудаление

Dokumentu aizsardzības veids – [arhīvglabātavas](#), [plauktu](#), [kārbu](#), [lietu](#) un [dokumentu](#) attīrīšana no putekļiem manuāli (ar speciālām putekļu slotiņām, mīkstu audumu vai platu, mīkstu otu) vai mehānizēti (ar pielāgotu putekļu sūcēju vai velkmes skapī).

35. atslēgvārds

- A keyword (DAT III)
- K ключевое слово (DAT III)

Vārds vai vārdu grupa, ko izmanto [dokumenta](#) satūra raksturošanai un tā meklēšanai.

36. audiovizuālais dokuments

- A audiovisual document
- K аудиовизуальный документ

[Dokuments](#) ar attēla un/vai skaņas informāciju, kuras reproducēšanai nepieciešamas attiecīgas iekārtas. Dokumentā var būt arī tekstuāla informācija. Atkarībā no filmēšanas tehnikas audiovizuālie dokumenti dalās [kinodokumentos](#) un [videodokumentos](#).

37. autorloksne

- A author's sheet
- K авторский лист

Teksta apjoma mērvienība – 40 tūkst. iespiedzīmju, ieskaitot atstarpes starp vārdiem.

38. deratizācija

- A deratization
- K дератизация

Grauzēju iznīcināšana ar ķīmiskiem, mehāniskiem un/vai fiziskiem līdzekļiem.

39. destrukcija

- A destruction
- K деструкция

Materiāla neatgriezeniska bojāšanās (sadalīšanās).

40. dezinfekcija

- A fumigation (DAT III)
- K дезинфекция (DAT III)

Patogēno mikroorganismu iznīcināšana ārējā vidē ar ķīmiskiem, mehāniskiem un/vai fiziskiem līdzekļiem. Parasti to veic vakuuma vai citā hermētiski noslēgtā kamerā, apstrādājot inficēto materiālu ar gāzi vai tvaikiem.

41. dezinfekcijas kamera

- A fumigation chamber
- K дезинфекционная камера

Vakuuma vai citādi hermētiski noslēgta kamera, ko izmanto dokumentu dezinficēšanai.

42. dezinfekcija

- A fumigation (DAT III)
- K дезинсекция (DAT III)

Kaitīgu kukaiņu iznīcināšana ar ķīmiskiem, mehāniskiem un/vai fiziskiem līdzekļiem.

43. diapozitīvs

- A slide
- K диапозитив, слайд

Uz caurspīdīga [informācijas nesēja](#) (apgrieztās vai speciālās diapozitīva fotofilmas) fiksēts [fotodokuments](#) – [pozitīvs](#) fotoattēls, kuru paredzēts izskatīt caurskatot vai uz projektorā ekrānā.

44. diferencētā aprakstīšana

- A discriminative description *
- K дифференцированное описание архивных документов (DAT III)

[Dokumentu aprakstīšana](#), kas paredz vairāk vai mazāk detalizētu dokumentu sastāva un satura atklāstu atkarībā no [fonda kategorijas](#).

45. dokumenta oriģināls

- A original document (DAT III)
- K подлинник документа (DAT III)

Sākotnējais [dokuments](#) atšķirībā no tā kopijām.

46. dokumentēšana

- A documentation (DAT III)
- K документирование (DAT III)

[Dokumentu](#) radīšana un/vai [uzkrāšana](#), lai nodrošinātu pierādījumu par faktu, notikumu un/vai darbību.

47. dokuments

- A record (DAT III), document
- K документ (DAT III)

Informācija, kas radusies un/vai saņemta uz jebkura [informācijas nesēja](#), ierosinot, turpinot, mainot vai izbeidzot kādu darbību, un kas apliecina šo darbību. Dokumentu veido saturs, konteksts un struktūra.

48. dokumentu atlase iznīcināšanai, disponēšana

- A disposal, disposition (DAT III)
- K выделение документов к уничтожению (DAT III)

Aktīvajā apstākļos vairs neesošu [dokumentu](#) atkārtota [izvērtēšana](#) un lēmuma pieņemšana par to [glabāšanas](#) izbeigšanu ([iznīcināšanu](#)).

49. dokumentu fondēšana

- A arrangement of fonds*
- K фондирование документов (DAT III; R)

Dokumentu sadale pa [arhīva fondiem](#).

50. dokumentu glabāšana

- A custody (DAT III)
- K хранение документов (DAT III)

Dokumentu fiziskās [saglabāšanas](#) un racionālas izvietojšanas nodrošināšana (neatkarīgi no īpašumtiesībām).

51. dokumentu glabāšanas termiņi

- A disposal date(s) (DAT III)
- K сроки хранения документов (R)

Laika periods, kas noteikts dokumentu vai dokumentu grupu [saglabāšanai](#).

52. dokumentu glabāšanas termiņu saraksts

- A disposal schedule (ISO 5127)
- K перечень документов со сроками хранения (DAT III)

Dokuments, kurā norādīti dokumentu [glabāšanas termiņi](#) un [izvērtēšanas](#) nosacījumi.

53. dokumentu izmantošana

- A use [of documents] (ISO 5127)
- K 1) использование архивных документов; 2) пользование архивными документами (DAT III)

Viena no [arhīva](#) pamatfunkcijām – dokumentos esošās informācijas meklēšana, izpēte un/vai lietošana zinātniskiem, tautsaimnieciskiem, sociāliem, tiesiskiem u.c. mērķiem.

54. dokumenta izmantošanas lapa

- A ---
- K лист использования архивных документов (DAT III)

Arhīvista/pētnieka aizpildīta veidlapa [dokumentu izmantošanas](#) uzskaitēi.

55. dokumentu iznīcināšana

- A destruction (DAT III)
- K уничтожение документов* (DAT II)

Neatgriezeniska [dokumentu](#) un informācijas likvidēšana.

56. dokumentu izvērtēšana

- A appraisal (DAT III)
- K экспертиза [научной и практической] ценности документов (DAT III)

Viena no arhīva pamatfunkcijām – dokumentu kopuma analīze, lai pieņemtu lēmumu par to [glabāšanas termiņiem](#) un/vai [iznīcināšanu](#).

57. dokumentu izvērtēšanas kritēriji

- A appraisal criteria
- K критерии ценности документов (DAT III)

Pazīmju sistēma, pēc kurām nosaka dokumenta [arhīvisko vērtību](#) un [glabāšanas termiņus](#).

58. dokumentu klasifikācija

- A classification (DAT III)
- K классификация документов (DAT II)

Dokumentu loģiski analītiska sadale pēc kopīgām vai atšķirīgām pazīmēm [arhīvu fondos](#), [lietu](#) grupās vai atsevišķās lietās, izveidojot [klasifikācijas shēmu](#).

dokumentu komplektēšana
sk. [dokumentu uzkrāšana \(65\)](#)

59. dokumentu krājums

- A edition of documents*
- K сборник документов

Izdevums, kurā ietverti [arheogrāfiski sagatavoti arhīva dokumenti](#).

60. dokumentu pārvaldība

- A records management (DAT III)
- K ---

Vadības joma, kas nosaka un īsteno [dokumentu](#) radīšanu, saņemšanu, reģistrēšanu, [klasifikāciju](#), [sistemizāciju](#), [izvērtēšanu](#), apriti, kontroli, [glabāšanu](#), pieejamību līdz nodošanai arhīvā; kā arī dokumentu [iznīcināšanu](#).

61. dokumentu publicēšana

- A documentary publication, historical editing (DAT II)
- K документальная публикация; публикационная деятельность (DAT II)

[Arhīva dokumentu](#) apzināšana, atlase, [arheogrāfiskā sagatavošana](#) un izdošana.

62. dokumentu saglabāšana

- A preservation (DAT III)
- K обеспечение сохранности [архивных документов] *

Viena no arhīva pamatfunkcijām – procesi un darbības autentisku [dokumentu](#) (informācijas) tehniskai un intelektuālai saglabāšanai. Parasti saglabāšana ietver [preventīvo aizsardzību](#), konservāciju un/vai pārvietošanu uz jauna [informācijas nesēja](#).

63. dokumentu sainis

- A bundle (DAT III)
- K связка документов (DAT III)

[Glabājamā vienība](#), kas sastāv no vairākiem atsevišķiem, kopā sasietiem dokumentiem, kas ir vai nav savstarpēji saistīti pēc satura vai funkcionāli. Sainis var būt oriģināls, t.i., tādā formā un kārtībā, kādā dokumenti pieņemti arhīvā, vai arī veidots dokumentu sakārtošanas procesā.

64. dokumentu sistematizācija

- A classification (DAT III)
- K систематизация документов (DAT III)

Dokumentu identificēšana un sakārtošana (izvietošana) atbilstoši [klasifikācijas shēmai](#).

65. dokumentu uzkrāšana

- A acquisition (DAT III)
- K комплектование архивного учреждения (DAT III)

Viena no [arhīva](#) pamatfunkcijām – [arhīva dokumentu](#) kopuma papildināšana atbilstoši tiesību aktos noteiktai kārtībai.

Sk. arī [komplektēšanas avots \(123\)](#)

66. dokumentu uzskaites saraksts

- A records registration list*
- K список учета документов*

[Lietā](#) esošo dokumentu saraksts ar norādi uz lapu numuriem.

67. dziestošs teksts

- A fading text
K угасающий текст

Teksts (parasti uz papīra), kura kontrastainums pakāpeniski samazinās dokumenta krāsvielas un fiziskā informācijas nesēja ķīmiskās mijiedarbības vai ārējās vides iedarbības rezultātā.

68. džekets

- A microfilm jacket (DAT III)
K джеккет (DAT III)

Caurspīdīga materiāla apvalks atsevišķu [mikrofilmas](#) daļu ievietošanai.

69. esības un fiziskā stāvokļa pārbaude

- A stocktaking
K проверка наличия и физического состояния документов (DAT III)

[Arhīva fondu](#), [glabājamo vienību \(lietu\)](#) kontrole, kas ļauj pārliecināties par visu glabājamo vienību esību, atrašanās vietu un fizisko stāvokli.

70. etiķete

- A label (DAT III)
K ярлык, этикетка (DAT II)

Uzlīme uz [lietas](#), sējuma, [kārbas](#), [saiņa](#) vai cita veida ietveres, kurā norādīts [arhīva šifrs](#) u.c. informācija [glabājamās vienības](#) atrašanai un identificēšanai.

71. fiskālā vērtība

- A fiscal value (DAT III)
K фискальная ценность *

[Dokumenta](#) vērtība pašreizējā un/vai turpmākā finansiālajā un ar valsts ieņēmumiem saistītā darbībā.

72. fonda kartīte

- A fonds card*
K карточка архивного фонда (DAT III)

Centralizētās [uzskaites dokuments](#) ar ziņām par [arhīva fondu](#) (fonda numurs, nosaukums, hronoloģiskās robežas), tā apjomu, sastāvu un [glabāšanas](#) vietu.

73. fonda lapa

- A ---
K лист архивного фонда (DAT III)

[Uzskaites dokuments](#), kurā uzrādīts [fonda](#) numurs un nosaukums un hronoloģiskā secībā reģistrēts arhīva fonda neaprakstīto un aprakstīto [glabājamo vienību](#) sastāvs un skaits katrā [lietu aprakstā](#) un glabājamo vienību kopskaits fondā.

74. fonda lieta

- A ---
K дело архивного фонда (DAT III)

Dokumentu kopums ([fonda](#) arhīviskā vēsture, [fondraža](#) administratīvā vēsture/biogrāfija, fonda pieņemšanas akts, ziņas par dokumentu fizisko stāvokli u.c.), kas raksturo arhīva fondu un visas ar to veiktās darbības.

75. fonda uzziņa

- A ---
- K справочные данные о фонде (DAT III)

Īss [fonda](#) apraksts arhīva ceļvedī ar informāciju par fonda numuru, apjomu, [arhīvu dokumentu](#) hronoloģiskajām robežām un [uzziņu sistēmas](#) esību; var būt un var nebūt [fondaža](#) vēstures un dokumentu satura anotācija.

76. fondradis

- A office of origin, provenance (DAT III)
creator (ISAD(G), GL)
- K фондообразователь (DAT III)

Fiziska vai juridiska persona, kuras darbības procesā radītie (uzkrātie) dokumenti apkopoti [arhīva fondā](#).

Sk. arī [izcelsmes avots](#) (103)

77. fondu reģistrs

- A fonds list*
- K список фондов архивного учреждения (DAT III)

[Uzskaites dokuments](#), pēc kura [arhīva fondam](#) piešķir numuru. Fondu sarakstā numuru secībā ieraksta fondu nosaukumus un reģistrē dokumentu hronoloģiskās robežas.

78. fondu topogrāfiskais rādītājs

- A location index/register [of fonds]*
- K пофондовый топографический указатель (R)

[Topogrāfiskais rādītājs](#), kas sniedz ziņas par [fondu](#) izvietojumu [arhīvglabātavās](#). Tajā uzrādīta katra fonda [lietu](#) ([glabājamo vienību](#)) atrašanās vieta ([sastatņu plauktu](#), [plaukتهu](#) un [plauktu](#) numuri).

79. fotodokuments

- A photodocument
- K фотодокумент

[Dokuments](#), kurā informācija, izmantojot fotogrāfisko tehniku, fiksēta atsevišķā fotoattēlā.

80. fotonegatīvs

- A photonegative
- K фотонегатив

[Fotodokuments](#), kas iegūts, uz caurspīdīga [informācijas nesēja](#) eksponējot un ķīmiski apstrādājot negatīvo fotofilmu un kas ir atsevišķs attēls ar oriģinālam pretēju polaritāti.

81. fotopozitīvs

- A print
- K фотопозитив

[Fotodokumenta](#) kopija, kas izgatavota no [fotonegatīva](#) vai [kontratipa](#) un ir attēls ar oriģinālam atbilstošu polaritāti.

fumigācijas kamera

sk. [dezinfekcijas kamera](#) (41)

82. gaisa mitrināšana

- A humidification
K увлажнение воздуха

Gaisa [relatīvā mitruma](#) paaugstināšana [arhīvglabātavās](#).

83. gaisa mitrums

- A air humidity
K влажность воздуха

Fizikāls lielums, kas raksturo ūdens tvaika daudzumu (blīvumu) atmosfērā attiecīgā temperatūrā un gaisa spiedienā.

Sk. arī [absolūtais gaisa mitrums \(1\)](#), [relatīvais gaisa mitrums \(175\)](#)

84. gaisma

- A light
K свет

Elektromagnētiskie viļņi (starojums) noteiktā frekvenču intervālā, kuru spēj uztvert (redzēt) cilvēka acs. Šī redzamā spektra daļa aptver viļņu garumu aptuveni no 380 līdz 780 nanometriem (nm).

85. gaismas plūsma

- A luminous flux
K световой поток

Fizikāls lielums, kas raksturo to starojama plūsmas daļu, kas iedarbojas uz cilvēka aci. Mērvienība - lūmens (lm).

86. glabājamā vienība

- A storage unit, shelving unit*
K единица хранения [архивных документов] (DAT III)

[Arhīva dokumentu uzskaites vienība](#), kas ir fiziski norobežots dokuments vai dokumentu grupa ar atsevišķu uzskaites numuru. Tā var būt [lieta](#), [fotodokuments](#), kinolentes rullītis u. tml.

87. glabājamo vienību apraksta pārstrādāšana

- A process of revising an inventory*
K переработка архивной описи (DAT III)

Darbu komplekss, kas paredz [glabājamo vienību apraksta](#) precizēšanu, atkārtotu [izvērtēšanu](#) un izmaiņas [sistemizācijā](#).

88. glabājamo vienību apraksta pilnveidošana

- A process of improving an inventory*
K усовершенствование архивной описи (DAT III)

Darbu komplekss ([glabājamo vienību apraksta](#) precizēšana un rediģēšana, [uzziņu sistēmas](#) papildināšana) glabājamo vienību aprakstā ietvertās informācijas pilnveidošanai.

89. glabājamo vienību apraksts

- A inventory (DAT III)
K архивная опись; опись дел (DAT III)

[Meklēšanas līdzeklis](#), kas atklāj [arhīva fonda glabājamo vienību](#) saturu, nostiprina to [sistemizāciju](#) un nodrošina glabājamo vienību [uzskaites](#) funkciju.

90. higrometrs

A	hygrometer
K	гигрометр

Ierīce [relatīvā gaisa mitruma](#) mērīšanai.

91. horizontālā glabāšana

A	flat filing (DAT III)
K	горизонтальное хранение документов (DAT III)

[Glabājamo vienību](#) novietošana [plauktā](#) paralēli tam.

Sk. arī [vertikālā glabāšana \(198\)](#)

92. ierobežojumperiods

A	closure period
K	ограничительный срок секретного хранения архивных документов (DAT III)

Normatīvajos aktos noteikts laika posms, kurā dokumentam ir [ierobežota pieejamība](#).

93. ierobežota pieejamība

A	restricted access (DAT III)
K	ограничение доступа к документам

Normatīvajos aktos noteikta dokumentu pieejamība ierobežotam personu lokam informācijas rakstura un saturs, kā arī dokumenta fiziskā stāvokļa dēļ.

94. iespiedloksne

A	sheet (DAT II)
K	печатный лист (DAT II)

Iespieddarba mērvienība – vienpusējs teksta novilkums uz 60 x 90 cm lielas papīra lapas.

95. ilgizturība

A	durability
K	длительная прочность

Materiāla spēja ilglaicīgi pretoties vairākkārtējam mehāniskam nolietojumam.

96. ilgizturīgs papīrs

A	permanent paper, durable paper
K	долговечная бумага

Papīrs, kura izmantošanas īpašības, glabājot to [arhīvā](#), bibliotēkā vai citā aizsargātā vidē, mainās nedaudz vai arī nemainās nemaz. Šādam papīram parasti ir neitrāla vai viegli sārmaina [pH vērtība](#) un ļoti zems lignīna saturs.

97. ilgmūžība

A	permanence
K	долговечность

Materiāla spēja ilglaicīgi pretoties ķīmiskām izmaiņām un saglabāties vismaz dažus gadu simtus bez ievērojamas bojāšanās normālos glabāšanas un lietošanas apstākļos.

98. ilgstoši glabājamie dokumenti

A	records of long term retention
K	документы долговременного хранения

[Dokumenti](#), kurus noteikts glabāt ilgāk par 10 gadiem.

ilgtermiņa glabājamie dokumenti

sk. [ilgstoši glabājamie dokumenti](#) (98)

99. informatīvā vērtība

- A informational value (DAT III)
- K информационная ценность документа* (DAT II)

[Dokumenta arhīviskā vērtība](#), ko nosaka iespēja izmantot tajā ietverto informāciju uzzīņu un pētnieciskajam darbam.

100. informatīvais pakalpojums

- A reference service (DAT II)
- K научно - информационное обслуживание (DAT III)

Uz [arhīva dokumentiem](#) un to saturu balstītas informācijas sniegšana un konsultēšana; [dokumentu izmantošanas](#) nodrošināšana [lasītavās](#), [kopiju](#) vai reprodukciju izgatavošana.

101. informācijas nesējs, nesējvide

- A medium (DAT III)
- K носитель документной информации (DAT III)

Materiāls, kurā vai uz kura fiksēta informācija. Tas var būt papīrs, filma, diskete u. tml.

102. iniciatīvā informācija

- A ---
- K информационный документ архивного учреждения (DAT III)

Pēc [arhīva](#) ierosmes sastādīts dokuments, kas iepazīstina interesentus ar [arhīva dokumentos](#) esošo informāciju.

103. izcelsmes avots, izcelsme

- A provenance (DAT III)
- K фондообразователь (DAT III), происхождение

Fiziska vai juridiska persona, kas radījusi, uzkrājusi un/vai glabājusi un izmantojusi [dokumentus](#) līdz to nodošanai [arhīvā](#).

Sk. arī [fondradis](#) (76)

104. izcelsmes princips

- A principle of provenance (DAT III)
- K принцип происхождения (DAT III)

Pamatprincips, kura būtība ir saglabāt vienkopus vienotas [izcelsmes dokumentus](#), savstarpēji nesajaucot dažādas izcelsmes vai dažādu [fondražu](#) dokumentus.

105. izklaidu dokumenti

- A unarranged documents*
- K россыпь документов (DAT III)

Dokumenti vai atsevišķas dokumentu lapas, kas nav [sistemizēti](#) un ievietoti [lietās](#).

106. izsniegšanas reģistrs

- A charge out
- K книга учета выдачи документов из архивохранилища

Dokuments, kurā reģistrē [lietu](#) ([glabājamo vienību](#)) izsniegšanu no [arhīvglabātavas](#), atzīmējot izsniegšanas datus (kam un kad tie izsniegti un kad atdoti).

107. izsniegšanas pieprasījums

- A production ticket (DAT II)
- K требование на выдачу документов (DAT II)

Arhīvista/[pētnieka](#) aizpildīta veidlapa darbam nepieciešamo [lietu \(glabājamo vienību\)](#) izsniegšanai.

108. īslaicīgi glabājamie dokumenti

- A records of short-term retention
- K документы кратковременного хранения

[Dokumenti](#), kurus noteikts [glabāt](#) līdz 10 gadiem ieskaitot.

109. juridiskā vērtība

- A legal value (DAT III)
- K юридическая ценность

[Dokumenta](#) vērtība pašreizējām un/vai turpmākām juridiskām darbībām.

110. karšu skapis

- A plan cabinet, plan case
- K шкаф для хранения карт и планов

Skapis, parasti metāla, karšu, plānu un citu līdzīgu dokumentu [horizontālai](#) vai [vertikālai glabāšanai](#).

111. kartonēšana

- A cardboard boxing*
- K картонирование (R)

[Lietu \(glabājamo vienību\)](#) vai dokumentu ievietošana īpašās ietverēs, [kārbās](#) vai mapēs.

112. kārba

- A box, records centre carton, container
- K коробка для хранения документов

Ietvere [dokumentu glabāšanai](#) un novietošanai [plauktos](#). Kārbas var būt dažāda veida un lieluma, parasti no kartona.

113. kinodokumenta negatīvs

- A negative of filmdocument
- K негатив кинодокумента

[Kinodokuments](#), kas iegūts, eksponējot un ķīmiski apstrādājot negatīvo filmlenti.

114. kinodokumenta pozitīvā kopija

- A positive copy of filmdocument
- K позитивная копия кинодокумента

[Kinodokumenta](#) kopija ar attēlu un fonogrammu uz vienas pozitīvās filmlentes.

115. kinodokumenta pozitīvs

- A positive of filmdocument
- K позитив кинодокумента

[Kinodokumenta](#) kopija, kas uz pozitīvās filmlentes izgatavota, kopējot un ķīmiski apstrādājot negatīvu vai [kontratīpu](#), vai filmējot un ķīmiski apstrādājot iegūts [kinodokuments](#) uz apgrieztās filmlentes.

116. kinodokumenta starppozitīvs

- A intermediate positive of filmdocument
K промежуточный позитив кинодокумента

[Kinodokumenta](#) kopija, kas uz speciālas filmlentes izgatavota no negatīva un paredzēta [kontratipa](#) izgatavošanai.

117. kinodokuments

- A filmdocument
K кинодокумент

[Audiovizuāls dokuments](#), kurā uz filmlentes ar kinotehnikas līdzekļiem secīgi izvietotu fotoattēlu veidā fiksēti objekti ar skaņas pavadījumu vai bez tā.

118. kinofilma

- A film
K кинофильм

[Kinodokuments](#), kas ir uz filmlentes secīgi izvietotu un ar kopēju sižetu apvienotu fotoattēlu (kadru) kopums, kuru paredzēts reproducēt uz ekrāna ar projektoru.

119. klasifikācijas indekss

- A classification index *
K классификационный индекс (R)

Nosacīts (ciparu, burtu vai jaukts) [klasifikācijas shēmas](#) iedaļu apzīmējums, ko piešķir [fondiem](#), [lietām](#), kataloga kartītēm u.c.

120. klasifikācijas shēma

- A classification scheme*
K схема классификации документов (DAT III)

Noteiktā secībā izkārtotu [klasifikācijas](#) iedaļu uzskaitījums.

121. kolekcija

- A collection (DAT III)
K [архивная] коллекция (DAT III)

Tematiski vai pēc citas loģiskas pazīmes mērķtiecīgi veidots mākslīgi apvienotu atsevišķu dažādas [izcelsmes arhīva dokumentu](#) kopums kā viena [klasifikācijas](#) un [uzskaites vienība](#).

122. komentārs

- A comment
K комментарий (R)

[Dokumenta publikācijai](#) pievienota skaidrojoša piezīme, kurā sniegtas ziņas par publicējamā teksta avotiem, īpatnībām, [arheogrāfisko sagatavošanu](#) un pamatota publicējamā teksta izvēle, dokumenta autorība, datējums un oriģinālums.

123. komplektēšanas avots

- A acquisition source*
K источник комплектования (DAT III)

Publiska persona vai privātpersona, kuras [dokumenti](#) ir vai var tikt pieņemti [arhīva glabāšanā](#).

124. kompaktie sastatņu plaukti

- A compact shelving
- K стеллажное оборудование типа "Компатус"

Pārvietojama [plauktu](#) sistēma ar dubulto plauktu rindām, ko pārbīda manuāli vai automātiski pa sliedēm.

125. kontratips

- A duplicating film
- K промежуточный позитив кинодокумента

[Kinodokumenta negatīva](#) dublikāts, kas iegūts, kopējot [starppozitīvu](#) uz speciālas kontratipa filmintes; paredzēts filmu tirāžēšanai.

126. kopsavilkuma ieraksts

- A ---
- K итоговая запись (R)

[Glabājamo vienību apraksta](#) sastādītāja vai citas arhīva amatpersonas apliecināts ieraksts par [glabājamo vienību](#) kopskaitu aprakstā un glabājamo vienību numerācijas īpatnībām un kļūdām.

127. kopsavilkums

- A brief (DAT II)
- K экстракт документа (DAT II)

Dokumenta/-u koncentrēts apkopojums.

lavanda

sk. [kinodokumenta starppozitīvs](#) (116)

lasītājs

sk. [pētnieks](#) (158)

128. leģenda

- A control reference information*
- K легенда, контрольно-справочные сведения (R)

Ziņas par [publicējamā dokumenta meklējumdatiem](#), oriģinālumu, izpildes līdzekļiem, ārējām īpatnībām un iepriekšējām publikācijām.

129. liegumdatums

- A protection date*
- K запретная дата (DAT III)

Datums, līdz kuram radītie [arhīva dokumenti](#) nav [iznīcināmi](#).

130. lieta, arhīva lieta

- A file (DAT III)
- K дело (DAT III)

Noteiktā secībā sakārtotu [dokumentu](#) kopums vai atsevišķs dokuments par vienu jautājumu, darbību, darījumu vai tēmu. Lieta parasti ir [arhīva fonda](#) ([apakšfonda](#), [sērijas](#)) [uzskaites](#) un/vai [glabājamā vienība](#).

131. lietas apliecinājuma ieraksts

- A ---
- K заверительная надпись дела (DAT III)

Ieraksts, kas apliecina lapu skaitu [lietā](#), numerācijas īpatnības un lietas fizisko stāvokli.

132. lietas datējums

- A file date(s)
- K дата дела (R)

[Lietā](#) ievietoto dokumentu hronoloģiskās robežas.

lietas iekšējais apraksts

sk. [dokumentu uzskaites saraksts](#) (66)

133. lietas indekss

- A reference number (DAT III)
- K индекс дела (R)

Iestādes struktūrvienībai vai darbības virzienam piešķirtais ciparu, burtu vai jaukts apzīmējums un [lietas](#) kārtas numurs.

134. lietas sakārtošana

- A arrangement of file
- K оформление дела (R)

Darbu komplekss, kurā ietilpst [dokumentu sistematizācija](#), lapu numurēšana, [apliecinājuma ieraksta](#) sastādīšana, lietas iekšējā apraksta ([dokumentu uzskaites saraksta](#)) sastādīšana, lietas iešūšana (iesiešana) vai ievietošana aizsienamos vākos un lietas vāka noformēšana.

135. lietojumkopija

- A use copy
- K копия использования *

[Dokumenta saglabāšanas](#) nolūkos izgatavota kopija, lai aizsargātu oriģinālu no bojājumiem [izmantošanas](#) laikā.

lietu apraksts

sk. [glabājamo vienību apraksts](#) (89)

136. lietu aprakstu reģistrs

- A list of inventories*
- K реестр описей дел (DAT III)

[Uzskaites dokuments](#), kurā [fondu](#) numuru secībā ierakstīti katrā fondā esošo [glabājamo vienību aprakstu](#) numuri un apraksta veids, valoda, [glabājamo vienību](#) skaits, hronoloģiskās robežas, glabāšanas vieta, atzīmes par izmaiņām un apraksta eksemplāru skaits [arhīvā](#).

137. lietu sainis

- A bundle of files*
- K связка дел (R)

Kopā sasetas [lietas](#) ērtākai to novietošanai, [glabāšanai](#) un transportēšanai.

138. lietu saraksts

- A list of files*
- K список дел

Sistematizēts [lietu](#) virsrakstu saraksts ar to kārtas numuriem, [datējumiem](#) un lapu skaitu (vai bez lapu skaita).

139. lietvedība

A	record-keeping (ELDO)
K	делопроизводство (DAT III)

[Dokumentēšanas](#) un ar [dokumentiem](#) saistītās darba organizācijas sistēma.
Sk. arī [dokumentu pārvaldība\(60\)](#)

140. lineārais metrs

A	linear metres, linear feet
K	погонный метр

Garuma mērvienība, ko [arhīvā](#) izmanto dokumentu daudzuma un filmas, skaņu lentes vai mikrofilmās garuma apzīmēšanai. Papīra dokumentiem par vienu lineāro metru pieņemts uzskatīt [lietu](#) daudzumu, ko var ievietot 1m garā [plauktā](#) ar augstumu 0,4 m un dziļumu 0,6 m; vidēji 70 [glabājamās vienības](#).

141. literārie manuskripti

A	literary manuscripts (DAT II)
K	литературные рукописи (DAT II)

Ar roku vai citādi rakstīti literāri teksti, tai skaitā melnraksti un korektūras.

142. manuskripts

A	manuscript (DAT III)
K	рукописный и машинописный документ (DAT II)

1. Ar roku rakstīts, parasti sens teksts (rokraksts).
2. Ar roku vai citādi rakstīts darba oriģinālteksts, kas parasti paredzēts publicēšanai

143. meklējumdati

A	access points
K	поисковый образ документа (DAT III)

Ziņas par [dokumenta glabāšanas](#) vietu ([arhīva šifrs](#), [lietas indekss](#), lapas vai lappuses numurs), ko var izmantot [lietu](#) un dokumentu meklēšanai.

144. meklēšanas līdzeklis

A	finding aid (DAT III)
K	[архивный] справочник (DAT III)

Jebkurš uzziņas līdzeklis (rokasgrāmata, ceļvedis, [glabājamo vienību apraksts](#), katalogs u.c.), kuru veido vai saņem [arhīvā](#), lai nodrošinātu [arhīva dokumentu](#) administratīvo un/vai intelektuālo pārraudzību un atvieglotu šo dokumentu atrašanu.

145. mikrofilma

A	microfilm (DAT III)
K	микрофильм (DAT III)

Mikrofilmēšanas procesā no fotofilmas iegūts [informācijas nesējs](#) ar daudzkārt samazinātu oriģināla attēlu. Izmanto 16 mm un 35mm ruļļu filmas, kas var būt sagrieztas līdz 230 mm garos gabalos.

146. mikrofilmēšana

- A micrographics
- K микрофильмирование

Tehnoloģija, ko izmanto [mikroformu](#) iegūšanai.

147. mikrofiša

- A microfiche (DAT III)
- K микрофиша (DAT III)

Caurspīdīga fotomateriāla kartīte ar vairākiem teksta, rasējumu u.tml. samazinātiem attēliem. Mikrofišas formāts, attēla samazinājums un kadru skaits var būt dažāds, piem., 105x148 mm parastajā mikrofišā ir 60–90 attēli, supermikrofišā – 200–300, ultramikrofišā – līdz 3200 kadriem.

148. mikroforma

- A microform (DAT III)
- K микроформа (DAT III)

Daudzkārt samazināts oriģinālais attēls. Tā var būt [mikrofilma](#) vai [mikrofiša](#).

149. neprofila dokumenti

- A non-profile archival records*
- K непрофильные документы (R)

Dokumenti, kas neatbilst noteiktajai [arhīvu](#) un [fondu](#) klasifikācijai.

150. nodrošinājuma fonds

- A security fonds
- K страховой фонд документов

[Nodrošinājuma kopiju kolekcija](#), kas veidota, lai saglabātu dokumentos iekļauto informāciju [oriģinālu](#) zuduma vai bojājumu gadījumā.

151. nodrošinājuma kopija

- A security copy, security microfilming, vital records management
- K страховая копия документа, микрофильм страхового фонда

Dokumenta kopija, ko izgatavo informācijas saglabāšanai [oriģināla](#) zuduma vai bojājuma gadījumā.

152. oriģinālkārtības princips

- A respect for original order, principle of original order (DAT III)
- K ----

[Arhīva dokumentu sistematizācijas](#) princips, kas nosaka, ka attiecībā uz vienotas [izcelsmes](#) arhīva dokumentiem jārespektē [fondraža](#) noteiktā kārtība (ieskaitot [arhīva šifrus](#)), saglabājot dokumentu savstarpējo saistību un iespēju izmantot fondraža izveidotos [meklēšanas līdzekļus](#).

153. pastāvīgi glabājamie dokumenti

- A records of permanent retention
- K документы постоянного хранения

Dokumenti ar [arhīvisku vērtību](#), kurus noteikts [glabāt](#) mūžīgi.

154. pārskats par izmaiņām fondu sastāvā un apjomā

A	---
K	---

Uzskaites dokuments – arhīva fondu numuru secībā sastādīts saraksts par noteiktā laika posmā fondā ieskaitīto un no fonda izslēgto glabājamo vienību skaitu ar kopsavilkuma ierakstu par arhīva fondu un glabājamo vienību skaitu.

155. personalizēšanas dokumenti

A	personal papers (DAT III)
K	документы личного происхождения (DAT III)

Dokumenti, ko radījušas un/vai uzkrājušas atsevišķas personas, ģimenes vai dzimtas un kam parasti nav oficiāla rakstura.

156. pētījumu tematikas kartotēka

A	---
K	картотека тематики исследований (R)

Pētījumu tematu uzskaites nesējs.

157. pētnieka karte

A	reader's card/ticket (DAT II)
K	читательский билет для исследователей (DAT II)

Pētniekam izdota atļauja darbam arhīva lasītavā.

158. pētnieks

A	user (DAT II)
K	исследователь, читатель (DAT II)

Persona, kas izmanto arhīva dokumentus arhīva lasītavā.

159. pētnieku kartotēka / reģistrs

A	index of users (DAT II)
K	картотека исследователей читальных залов (DAT II)

Pētnieku uzskaites nesējs.

160. pH vērtība

A	pH value, acidity
K	степень кислотности бумаги

Skābuma intensitātes (ūdeņraža jonu koncentrācijas) mērs. pH vērtību apzīmē atbilstoši logaritma skalai no 0 līdz 14, neitrālais punkts ir 7.0, vērtība virs 7 – sārmaina, zem 7 – skāba.

161. pieejamība, piekļuve

A	access, accessibility (DAT III)
K	доступ к архивным документам (DAT III)

Normatīvajos aktos noteiktas un uzzinas līdzekļu nodrošinātas tiesības, iespējas un līdzekļi informācijas meklēšanai, ieguvei (izguvei) un izmantošanai.

162. piekļuves punkts

A	access point (DAT III)
K	поисковый образ документа (DAT III)

Vārds, termins, atslēgvārds, frāze vai kods (arhīva šifrs, lietas indekss), ko var izmantot lietu un dokumentu meklēšanai, identificēšanai un glabāšanas vietas noteikšanai.

163. pieprasījumu izpilde

- A fulfilment of inquiry (ELDO)
K справочная работа (R)

[Arhīva dokumentos](#) esošās informācijas izpēte un apkopošana [arhīva izziņās](#) vai atveidošana [arhīva norakstā](#), [arhīva izrakstā](#), [arhīva kopijā](#), atbildot uz pieprasījumiem.

164. pierādījumvērtība

- A evidential value (DAT II)
K доказательная ценность документа* (DAT II)

[Dokumenta arhīviskā vērtība](#), kas apliecina [fondaža izcelsmi](#), funkcijas un darbību.

165. plauktenis

- A bay (DAT III)
K стеллаж (DAT III)

Vienpusēja vai dubulta iekārta dokumentu novietošanai, sastāv no [plauktiem](#), kas nostiprināti starp balstiem vai vertikāliem statņiem.

166. plaukts

- A shelf
K полка стеллажа

[Plaukteņa](#) sastāvdaļa – līmeniska virsma [glabājamo vienību](#) ([lietu](#)), [kārbu](#), [saiņu](#) novietošanai.
Sk. arī [sastatņu plaukts](#) (177)

167. plauktu topogrāfiskais rādītājs

- A shelf list (DAT III)
K постеллажный топографический указатель

[Topogrāfiskais rādītājs](#), kas sastādīts katram [sastatņu plauktam](#), sniedzot ziņas par tajā novietotajiem dokumentiem ([fonda](#) nosaukums, fonda, [apraksta](#) ([sērijas](#)) un [glabājamās vienības](#) ([lietas](#)) numurs) pa [plauktniem](#) ([skapjiem](#)) un [plauktiem](#).

168. popularizācija

- A outreach programme (DAT II)
K инициативная информация архива (DAT II)

[Arhīva](#) organizēti pasākumi, kas iepazīstina sabiedrību ar arhīva darbību un dokumentiem.

169. preventīvā aizsardzība

- A preventive protection
K превентивная защита

Regulāru ikdienas darbu kopums [dokumentu saglabāšanai](#) – pastāvīga un katram [informācijas nesējam](#) atbilstoša mikroklimata nodrošināšana, [arhīvglabātavu](#) higiēna, [ārkārtas situācijas plāna](#) sastādīšana u.c.

170. primārā vērtība

- A primary value (DAT III)
K первичная ценность*

[Dokumenta](#) vērtība, ko nosaka iespēja to izmantot pašreizējai un/vai turpmākai darbībai.

171. privātais dokuments

A	private records/archives (DAT III)
K	личный документ

Privāto tiesību subjektu (fizisko un juridisko personu) darbībā radīts (saņemts) [dokuments](#).

provenances princips

sk. [izcelsmes princips](#) (104)

172. publikācijas uzzīņu sistēma

A	publication reference system *
K	справочный аппарат к публикации

Palīgelementu kopums (priekšvārds, rādītāji utt.), kas palīdz orientēties [dokumentu krājumā](#) vai arhīva rokasgrāmatā ietvertajā informācijā.

173. publiskie dokumenti

A	public records (DAT III)
K	документы государственных учреждений (DAT II)

1. Sabiedrībai brīvi [pieejami dokumenti](#).
2. Publisko tiesību subjekta (valsts vai pašvaldības iestādes, kā arī institūcijas, kurai deleģēta valsts funkciju izpilde) darbībā radīti (saņemti) dokumenti. Uz tiem attiecas arī tiesību aktos noteiktie [pieejamības ierobežojumi](#).

174. raksturīgā vērtība

A	intrinsic value (DAT III)
K	характерная ценность*

[Dokumenta](#) vērtība, ko nosaka īpašas pazīmes – vecums, saturs, izmantojamība, izcelsmes apstākļi, noformējums, paraksts, zīmogi u.c.

175. relatīvais gaisa mitrums

A	relative humidity
K	относительная влажность воздуха

Procentos aprēķināta gaisā esošo ūdens tvaiku spiediena attiecība pret piesātinātu ūdens tvaiku spiedienu noteiktā temperatūrā.

176. sastatne

A	upright (DAT II)
K	стойка стеллажа (DAT II)

[Sastatņu plaukta](#) sastāvdaļa [plauktu](#) sastiprināšanai un balstam.

177. sastatņu plaukts

A	shelving (DAT III), racking
K	стеллажное оборудование

Dokumentu novietošanai paredzēta iekārta, kas sastāv no vairākiem ar [sastatnēm](#) sastiprinātiem [plauktniem](#).

178. seifglabātava

A	vault
K	сейфовое архивохранилище, отсек – сейф

Maksimāli aizsargāta [arhīvglabātava](#), kas ir ugunsdroša un strukturāli neatkarīga no ēkas, kurā tā atrodas.

179. sekundārā vērtība

A	secondary value (DAT III)
K	вторичная ценность*

[Dokumenta](#) vērtība, ko nosaka iespēja to izmantot kā liecību vai avotu informācijai par citām fiziskām un juridiskām personām, kuras nav šā dokumenta [fondraži](#).

180. sērija

A	series (DAT III)
K	серия

[Arhīva fonda sistematizācijas](#) vienība – vienveidīgu vai radniecīgu (pēc formas, veida, rašanās, saņemšanas vai izmantošanas u.c.) dokumentu ([lietu](#)) kopums, kas radies, veicot vienu funkciju vai darbību, un sistematizēts kā vienots veselums.

181. skaņas dokuments, fonodokuments

A	phonodocument
K	фонодокумент

[Dokuments](#) ar skaņas informāciju uz lentes vai diska.

182. skaņuplate

A	sound disc
K	граммофонная пластинка, грампластинка

[Skaņas dokuments](#) uz plastmasas diska, kas izgatavots spiežot (presējot) vai lejot [matrici](#).

183. skaņuplates oriģināls

A	original disc
K	оригинал граммафонной пластинки

[Skaņas dokuments](#), kurā skaņas informācija mehāniski fiksēta uz metāla diska.

184. skaņuplates matrice

A	stamper
K	граммофонная матрица

[Skaņas dokuments](#) uz metāla diska, kas ir [skanuplašu](#) tirāžēšanai paredzēta oriģināla negatīvā kopija.

185. šifru maiņas tabula

A	concordance list (DAT III)
K	переводная таблица архивных шифров (DAT III)

[Arhīva uzziņu sistēmas](#) elements – iepriekšējo [arhīva šifru](#) saraksts ar norādi uz jaunajiem arhīva šifriem.

186. teksta izvēle

A	choice of text *
K	выбор текста (R)

[Publicēšanai](#) paredzētā dokumenta pamatteksta atlase no esošajiem dokumenta variantiem.

187. tematiskā izziņa

A	thematic reference*
K	тематическая справка (R)

[Arhīvā](#) sastādīts un apliecināts dokuments, kurā izklāstītas [arhīva dokumentos](#) esošās ziņas par kādu tēmu ar norādi uz ziņu [meklējumdatiem](#).

188. topogrāfiskais rādītājs

- A location index, location register (DAT III)
K топографический указатель

Ziņas (parasti uz kartītēm) par [arhīva fondu](#) un [glabājamo vienību](#) ([lietu](#), dokumentu) atrašanās vietu [arhīvglabātavās](#). Ir fondu un plauktu topogrāfiskie rādītāji.

Sk. arī [plauktu topogrāfiskais rādītājs \(167\)](#), [fondu topogrāfiskais rādītājs \(78\)](#)

189. ugunsdrošības signalizācijas sistēma

- A fire detection system
K детекторная автоматическая система пожарной защиты

Signalizācijas iekārtu sistēma, kas fiksē ugunsgrēka pazīmes, noraida signālu un izziņo trauksmi. Izšķir dūmu un karstuma ugunsdzēsības signāļdevējus.

190. ugunsdzēsības sistēma

- A fire extinction system
K система пожарной защиты

Sistēma uguns dzēšanai manuāli vai automātiski. Automātiskās sistēmas parasti ir saistītas ar ugunsdrošības signalizācijas sistēmu un iedarbojas, saņemot signālu par ugunsgrēka izcelšanos. Manuālai ugunsgrēka dzēšanai izmanto ūdeni, putas, smiltis vai pulveri, automātiskajās sistēmās lieto ūdeni vai gāzi.

191. ugunsdzēsības smidzinātājsistēma

- A sprinkler system
K спринклерная система автоматической пожарной защиты

Stacionāra automātiska ugunsgrēka dzēšanas iekārta ugunsdzēsības vielas, parasti ūdens, izsmidzināšanai degšanas zonā.

192. unikāls dokuments

- A unique document*
K уникальный документ (DAT III)

Sevišķi vērtīgs dokuments, kuram satura un/vai noformējuma ziņā nav cita līdzīga dokumenta.

Sk. arī [raksturīgā vērtība \(174\)](#)

193. uzskaites dokumentācija

- A registration documentation*
K учетные документы архивного учреждения (DAT III)

Dokumentu kopums, kas nodrošina [uzskaites](#) funkcijas: [arhīva dokumentu pieņemšanas uzskaites reģistrs](#), [fondu reģistrs](#), [fonda lapa](#), [lietu \(glabājamo vienību\) apraksts](#) u.c.

194. uzskaites uzzīņu sistēma

- A registration reference system*
K учетно-справочный аппарат (R)

Kopējās [arhīvu uzzīņu sistēmas](#) sastāvdaļa – noteiktā kārtībā organizēta [uzskaites dokumentācija](#), kurā uzrāda [arhīva dokumentu pieņemšanu](#), reģistrēšanu, izslēgšanu, sastāvu, apjomu, fizisko stāvokli un reģistrē izmaiņas.

195. uzskaites vienība

- A registration unit *
K единица учета [архивных документов] (DAT III)

Arhīvniecībā pieņemta dokumentu apjoma mēra vienība ([arhīva fonds](#), [lieta](#), [arhīva dokuments](#), dokumenta lapa).

196. uzziņu sistēma

- A reference system*
- K система научно-справочного аппарата (ДАТ III)

[Meklēšanas līdzekļu](#) (rokasgrāmatu, ceļvežu, [glabājamo vienību aprakstu](#), katalogu u.c.) un [uzskaites dokumentu](#) savstarpēji saistīts komplekss, kas pamatojas uz vienotām [klasifikācijas](#), [aprakstīšanas](#) un [uzskaites](#) metodēm.

197. vairāklīmeņu aprakstīšana

- A multilevel description (ISAD(G))
- K многоуровневое описание*

Dokumentu [aprakstīšanas](#) tehnika, kas paredz aprakstīt [fondu](#), tā daļas un [apraksta vienības](#) vienotā hierarhiskā modelī, parādot visu elementu saturu, savstarpējo saistību, struktūru, kontekstu un vietu hierarhijā, bet nedublējot informāciju dažādos līmeņos.

198. vertikālā glabāšana

- A vertical filing
- K вертикальное хранение документов

[Glabājamo vienību](#) novietošana [plauktā](#) perpendikulāri tam.

Sk. arī [horizontālā glabāšana \(91\)](#)

199. vecošana

- A deterioration
- K старение

Objekta bojāšanās laika gaitā.

200. videodokuments

- A videodocument
- K видеодокумент

[Audiovizuāls dokuments](#) ar informāciju, kas fiksēta uz magnētiskās lentes vai diska videoierakstā.